

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Fényben, . . . árnyban.

Napról-napra, fokról-fokra jobban kiemelkedik Fogaras az egyiptomi sötétségből!

Rövid idő alatt lapot teremtett magának, melyben meglátva torzonborz ábrázatát, koldus condraját, iparkodik azokat a rongyokat elhajigálni s helyettük ünnepies, vasárnapi köntöst ölt fel magára, egyszóval a modern civilizáció terére lépett.

Mindenféle képen halad a korrallal, csak az a baj, hogy azzal a korrallal, mely a külsőségekben, a fényben találja fel boldogságát, gazdag virágkorát.

Eddig az árnyban szeretett pihenni, ma már még a lapnál is nagyobb világosságot óhajt: a villámfényt, melynek vezető drótjai nagyon sok épületben föltalálhatók már Fogarason.

Hogy tényleg a kor áramlataival haladunk, mutatják alkotásaink: az Olthid, kórház, aszfalt gyalogut, villámvilágítás . . . stb.

Egyszóval a szegénységet, az árnyat minden tekintetben és téren fényes jellemmel, pompával akarjuk fölváltani, kicserélni.

Állítólag április hóban már: villámfényárban fog uszni Fogaras s a nap és annak világossága mellett készülnek majd az aszfaltgyalogjárók keresztül-kasul a piszkos, szegény községben.

Ez mind csak a mai kor fölfogását igazolja, amely általában az tartja, akármit eszel odahaza: puliszkát, vagy libapástétomot stb. az mindegy csak élj, azt nem látja senki, de járj szép, diszes ruhában, mert azt látják az emberek s aszerint süvegelnek, tisztelnek, amilyen ancugban vagy hja! a világnak port, hamut kell hintenünk a szemébe, hogy ne lássa meg a lényegét, azt, amit a fényes ruha takar. Mutatni, tetszelegni kell ez a fő principium!

Mi csak azon csodálkozunk, hogy ennyi komoly és sok okos ember között senki sem apellál az ellen, hogy mi

ezekkel tulajdonképpen csak hivalkodunk s növeljük a terheket, kiadásokat s az adósságot. Ezzel korántsem azt akarjuk mondani, hogy nem kell aszfalt, sem villámvilágítás, ne értsenek sokan bennünket félre. Igenis kell, sőt ez is t. i. a: villamosság éppen a tizenkettedik órában történik, igenis akkor, amikor már az egyiptomi sötétséget, a petroleum lámpákkal járó mizériákat tovább türni képtelenség, lehetetlenség.

Csak hogy azt kérdjük, vajjon az aszfaltozás és villámvilágítás hoz-e valamit a konyhára, hogy olyan rohamosan belevágtunk s oly gyorsan nyélbe ütöttük.

Ugy-e bár semmit, egy huncut fillért sem. Legföllebb csak annyit, hogy mind a kettő célszerű s kényelmünkre szolgál. Eddig fényben usztunk, de lássuk magunkat árnyékban is!

Tegyük fel most csak a kérdést az Olthidra és a kórházra vonatkozólag. Kérdezzük ezekre: minek az, mi hasznunk van ezekből? Ugy-e bár

TÁRCA

Szomorú találkozás.

A „Fogaras és Vidéke” számára
Írta: Dr. Vértessy Gyula.

Félretiport sarku cipőben, kegyetlenül rosszul szabott ruhában, kezében egy piszkos csomaggal, így sietett el előttem az én régi ideálom, a valaha szép Berendy Kata.

Csak a két ragyogó fekete szeme, az volt a régi! Az a két szép szem, amelyről diákkövvel annak idején annyi bolondos verset firkáltam össze.

Ezek a ragyogó fekete csillagok most is változatlan régi fényben ragyogtak.

Pedig annyi minden megváltozott azon a szép arcon, amely egészben véve olyan volt, mint valami korán elhervadt virág. Szinte nem is illett rá az a ragyogó két szem.

Persze, valamikor, nem is olyan nagyon régen, jól odaillett a büszke, szép, fiatal arcához; valamint ez a mostani járása is csak a divatos ruhákhoz s a régi jómodhoz illett.

Szegény leány! Nagyon megsajnáltam, mikor fülig pirulva kérdezte tőlem:

— Hát nem szégyel velem végig menni az utcán?

Istenem, mekkorát is fordult az idő kereke, hogy Berendy Kata kérdezi tőlem, hogy nem szégyenlek-e vele menni, holott azelőtt kegy volt rám nézve, ha vele lehettem.

Nagyot fordult az idő kereke. Szegény Kata hamarosan el is mondta az egész dolgát. A birtok árverésen kelt el, még a fizetni való sem telt ki belőle, nemhogy félre lehetett volna valamit tenni. A kastély helyén most cukorgyára van Deutsch urnak; a rimamenti nagy irtást pedig feltörték cukorrépa alá.

— Hiszen emlékszik arra a szép helyre, ahol annyiszor énekeltük, hogy:

Mely a Rima, zavaros, ha megárad.

Rima partján busulok én utánad.

— Hogyne emlékezném.

Igen, hát ott cukorrépa van most. Mi aztán felköltöztünk Pestre. Mit is csinálhatunk volna odalent?

— És itt mit csinálnak? — ezt szerettem volna megkérdezni, hogy ugy-e nem igaz az a sok ostoba pletyka, amit hallottam, hogy menyasszonya volt egy fiatal embernek, aki ott hagyta, mikor tönkrementek és hogy az apja odaadta a nevét valami piszkos üzlethez?

Ezekről nem kérdeztem s ő másról beszélt:

— A mama tavaly meghalt. Bajos dolog későbbi korban megszokni a nagyvárost. A papa azonban megszokta. Neki jó alkalmazkodó természete van. Beleszokik mindenbe.

— És maga? — kérdeztem tőle.

— Én szeretek Pesten lenni — felelte kitérőleg, azután rögtön más tárgyra tért.

— Miért nem kerestél fel minket? Hiszen egykor jó barátságban voltunk, ugy-e édes Gyurka?

Gyöngéd meleg hangon beszélt. S nem tudom ugy volt-e, de nekem ugy tetszett, mintha sokszor elmondta volna már magában ezeket a szavakat s mintha jól esett volna neki végre fenhargon is elmondani.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára évenként 4.— korona.

ezekre a feleletekből egész garmada szó áll rendelkezésünkre, hogy az embernek elég leírnia s már is tölulnak a válaszok, amelyek annak hasznát, nélkülözhetetlen voltát hirdetik, bármely kor fölfogása szerint.

Az Olthid: sztratégiai, ipar, kereskedelem virágzása szempontjából nélkülözhetetlen; a kórház a szenvedő, beteg vármegyei emberek mekkája, amely ha fölépül, nem kell menniök Szebenbe, Brassóba, Segesvárra stb. mert a gondos s tiszta, ügyes gyógykezelést helyben is föltalálják.

Az új főgimnáziumot — fájdalom: — ki kell kapcsolnunk ebből a sorozatból, mert az tisztán az állam részortjába tartozik s mivel — ez időszerint — a jelenlegi viszonyok miatt nincs erre való pénz, így a kultura s a muzsák nem igen tanyázhatnak fölszentelt csarnokban, az őket megillető diszes pantheonban!

Hát vajjon a pénzügyigazgatóság talán ördög, vagy haszontalan valami, azért nem akarják Fogarasra hozni. Avagy talán hoznák szívesen, de nem adják? Hiába — igaz az, — hogy kétón áll a vásár s aki birja, az marja! Nemde?

Vajjon az adó kivételénél nem volna-e az célszerűbb, ha Fogarason lenne? . . Ez és a törvényszék nem hozna-e a községnek, polgárságnak hasznót, hogy ne kellene mindenért Brassóba futkosni s a rengeteg napidijakat s fuvarbéréket fizetni, de hiába, a nagyobb hal fölfalja a kisebbet, Brassónak hiznia kell

e téren is a mi zsirunkból, mi nekünk nem kell pénzügyigazgatóság.

Pedig hát csak építkeznünk kellene, a pénzes emberek házépítésbe fektetnék bele a tőkájüket s alkalmas, megfelelő lakások mellett minden követ meg kellene mozgatnunk az iránt, hogy a pénzügyigazgatóságot ide hoznánk.

Hát vajjon a csilingelő telefon, izgató, idegességet előidéző jószág? . . Avagy azt tartjuk, hogy az akut süketiséget gyógyítani nem lehet.

Van a megyének, községnek elég pénze napidijakra, „lusztreizékre“, minek nekünk a telefon?

Nem kell az sem a kereskedőknek, sem az iparosoknak, van pénz bőven!

Avagy a rendezett tanácsu várost már a paszuj, lencse s különféle „csucspaisok“ (pardon: csuszpeizok) tetején „aufgaként“ keressük, vagy már — unos-untig tárgyalván — nyakig, csömörlésig vagyunk vele, így tehát nem kell! . .

Pedig az volna a tulajdonképeni: „finis coronat opus!“ Az szüntetne meg mindenféle mizériát. Fogaras elpetyhüdt, csenevész ereibe új, lüktetőbb vért öntene, a községgel járó régi sallangokat, amelyek zsibbasztólag s bénítólag hatnak az egész organizmusra, lehányná, levetné magáról s az egész adminisztrációt gyökeresen megváltoztatná s ennek elhamvasztása után, mint a poraiból föltámadt főnixsz megifjodnék, följulna, átszellemülne az egész város, az egész megye, mert a község megszüntetésével az életve-

szélyes kórt, mely Fogaras testén rágódik, kivágnánk s így egészen új és virágzó életet kezdhethetnénk, amely csak a szenvedő polgárság megjobbulására, jogainak megvédésére gyakorolna üdvös befolyást.

Kedves polgártársaim! a haladás, a renezánsz kor emberei: ti hozzátok intézem éne sorokat. Olvassátok el s hámozzátok ki ezekből azt, ami üdvös, ami jó s ami fontos, nélkülözhetetlen!

Latoljátok meg szavaimat, amelyre az legyen az ehó, a válasz: hogy álljatok a sikra, a tetterő, tevékenység rögzös útjára s vigyétek diadalra azt, ami: Fogarasnak kell s az aszfaltozás és villámvilágítás mellett különösen azokat, amelyektől a ti boldogulástok és egzisztenciátok függ. Valósítsátok meg, vigyétek keresztül a fenti eszméket, terveket, ha csakúgy jónak látjátok azokat!

Hogy igazam van, meglátjátok, sürgetni fogja azokat: a jövő, a létkérdés!

H. Gy.

Évi jelentés az 1905. évről.

Nagyságos elnök ur!
Tekintetes közgyűlés!

Az alapszabály 26-ik §-ának „a“ pontja kötelességemé teszi, hogy a lefolyt évről és annak folyama alatt felmerült jelentékenyebb mozzanatokról a tekintetes közgyűlésnek beszámoljak.

Mielőtt azonban jelentésemre, — mely száraz tényeknek statisztikaszzerű csoportosítása csupán — áttérnék, szomorú kötelességet kell előbb teljesítenem. A kegyelet legmélyebb érzetével kell meghajtanom a megem-

S nekem eszembe jutott az az este, mikor szerelmet vallottam neki, egy majálison, tündérszép este, valamelyik tánc közben. S eszembe jutott a felelete.

— Ne legyen gyermek. Nem szeretjük mi egymást! Én sose lehetek a maga felesége, csak a jó barátja.

Oh, a szép Kata ugyan okos kis leány volt. Csak nem ígérhette oda a kezét egy szegény kis írósckának, de tartalékban megtarthatta azért, hátha később szüksége lesz rá.

Csak hogy reám rosszul számított. Mert én nagyon kevés ideig szolgáltam a tartalékban.

De ő talán azt hitte, hogy még mindig azon a poszton állok, ahová ő állított.

— Miért nem jön hozzánk? — kérdezte újra.

— Nem tudom hol laknak.

— Nem hiszem, hogy azért ne keresett volna fel. Hallott a szegénységünkről és azt hitte, hogy nekem kellemetlen lesz a magával való találkozás. Pedig csalódott

mindkettőben. Mert én magával mindig szívesen találkozom és mert nem élünk oly szegénységben, aminőben maga hiszi. Nini, hanem maga szépen hazakisért. Itt lakunk.

Piszkos zugutóában álltunk egy ócska kis ház előtt. Egész Budapesten aligha akad még tíz ilyen kis piszkos ház.

— A papa kedvéért kellett ennyire kijönni. Neki itt van a hivatala. Annál a nagy malomnál. Különben jó ám itt lakni. Csak még a suszter lakik itt, a kinek a cége itt lóg. Övé a ház, mi vagyunk az egyedüli lakói.

Két kis szobából állt a lakás. Középen volt a konyha. Az öreg Berendy az egyik szobában pipázott, végignyulva egy piszkos pokróccal leterített lócán. Miután nagynehezen megismert, nagy örömmel ugrott fel:

— Isten hozott! Csakugyan itt vagy! Tudtam én, hogy eljössz még. Kata, hol a konyak?

— Mindjárt papa, de jöjjön ki előbb — kiáltotta be Kata a konyháról.

Az öreg kiment s behallottam süttögő sukat:

— Nem adnak már hitelbe.

— Kérni kell szépen. Jó konyakot. Hátha a régi szándékkal van még. Bomlott utánad. Hátha megkérni jött.

— Gondolja, papa?

Az öröm reszkető hangja hallatszott ki a lány süttögéséből és én úgy szerettem volna abban a pillanatban menekülni valahová, de az öreg hallani sem akart róla.

Egészségedre kedves öcsém! A régi, jó érzéseidre!

A harmadik pohárkánál már azt beszélt az öreg ur, hogy neki itt nagyszerűen megy a dolga, pompás hivatala van (a volt főispán barátja tette be) s a perét is (a nagy pert a grófi atyafiság ellen) legközelebb meg fogja nyerni.

Mig az öreg ur handabandázva beszélt, mi Katával csendesen beszélgettünk. Az önző s az önzetlen szerelem témáját vetette fel:

— Látja, magáról sosem tudnám el-

BERENCZ JÓZSEF KESEKÖRÖZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

lékezés zászlaját azon tisztelt tagtársaink felett, kik a lefolyt év tartama alatt sorainkból kidőlték, az élők közül elköltöztek.

E szerény kis kör tagjainak sorából egy rövid év leforgása alatt öten haltak el. A szomorú névsort Kapocsányi Mór, a vármegye érdemes alispánja nyitotta meg. Huszonnyolc hosszú éven át volt olvasó körünk alapító tagja. Az utolsó évtizedben nem igen láttuk körünkben, nem vett tevékeny részt egyleti életünkben, de olvasó körünk 30 éves jegyzőkönyvei bizonyítják, hogy körünk életében voltak idők, amikor mint egyszerű egyleti tag, majd mint annak titkára is tevékenyen működött s hatalmas tekintélyével nem csak befolyást gyakorolt arra. Ismert alakja volt e megyének és áldásos működése teljesen össze volt forrva annak minden intézményével, puritán becsületessége és erős jelleme, magyar faja és hazája iránt rajongó szeretettel dobogó szíve e vármegye legnépszerűbb emberévé tették.

Öt követte társadalmunk egyik erős magyar érzésű, kedves tagja, a március 15-iki ünnepélyek első rendezője: Keserü István, ki 10 éves tagsága alatt nem igen látogatta ugyan körünket, de egyenes, őszinte jellemeivel kivívta mindnyájunk becsülését és tiszteletét.

Nemsokára e szomorú sorban Fleissig Lipót foglalta el a helyet, kit munkás, szorgalmas életének delén, férfikora java erejében váratlanul ragadott el a halál. Ő benne olvasó körünk 20 éves, kedvelt tagját veszítettük el, ki mindennapos megjelenésével bizonyította be azt, hogy szerény kis körünket igazán szerette.

Egy minden szépért és nemesért lelkesülő, kedves és szeretetre méltó tagot veszítettünk Benedek Istvánban, ki kisebb megszakítással 30 éven át alapító és hosszú időn át választmányi tagja volt körünknek. Ön-

hinni, hogy elvegyen valakit a pénzéért. Mert maga jó, nemesszívű. Csak azt fogja elvenni, akit szeret s aki magát is szereti? Ugy-e csak azt?

Közel hajolt hozzám s míg a kezem megszorította, lángoló, kigyult arca szinte érintette az arcomat.

— Ugy-e csak azt?

— Csak azt. De azt már el is vettem.

— Hát megnősült?

— Meg.

Elerezttette a kezemet s odébb ült. Az öreg is elhallgatott. Azután pedig Katának dolga akadt a konyhában.

— Hát megházasodtál? — kezdte az öreg. Okosan tetted. Pedig Kata szeretett téged. Hanem az mindegy. Légy boldog azzal!

Elválásunk előtt az öreg kölesönkért egy-két koronát.

— Tudod, csak dijonok vagyok, oszt' most éppen nincs pénzem. Nagy nyomorúságban vagyunk.

Kata a konyhában babrált, mikor elbucsuztam tőle.

— Isten áldja meg, Kata!

— Ne beszéljen velem olyan sajnálkozó hangon — pattant fel — ha az apám beszélt rólam valamit, nem mondott igazat. Sose szerettem magát.

Hanem mintha könnyesepp is ragyogott volna a szemében, mikor ezt mondta.

Hogyne ragyogott volna! Az utolsó álom elmúlása, az utolsó reménység elfoszlása volt ez reá nézve . . .

zetlenül szolgálta együletünket, kedves, finom modorával, igazságos, tapintatos eljárásával mindnyájunk igaz szeretetét és becsülését bírta.

E szomorú névsort, egy élte tavaszán letört ifju, László Marcol zárta be, együletünk alig fél éves tagja.

Legyen kedves halottaink emléke áldott s béke lengjen poraik felett!

Olvasó körünk a lefolyt 1905. évben két rendes és 3 rendkívüli közgyűlést tartott. A két rendes közgyűlésen február 12-én és december 17-én folyó ügyeket intézett el, megállapította a költségvetést, megvizsgálta az előző évi számadást, megállapította a megrendelő hírlapokat.

A december hó 17-én tartott közgyűlésen azonban körünk életére befolyással bíró esemény is történt, amennyiben az egylet tisztakarában beállott változást e közgyűlés vitte keresztül.

Ugyanis, az 1905. évi október hó 4-én Bauszner Guidó főispán ömeltósága, együletünk elnökségéről lemondott. Ömeltósága 14 hosszú éven át volt olvasó körünk elnöke, mely idő alatt odaadó szorgalommal s körünk iránti meleg szeretettel, oly tapintatosan, oly finom érzéssel vezette az ügyeket, hogy minden kör tag szeretetét, bizalmát és háláját bírta és épen ezért érthetetlené lett előttünk az, hogy lemondását akkor nyújtotta be, amikor körünkben a legnagyobb egyetértés, a legnagyobb összhang uralkodott. Jóleső érzéssel tudtuk meg azonban azt, hogy elnök ömeltósága lemondásának egyedüli oka előre haladott korában és megrongált egészségi állapotában feküdt csupán s legkevesebbé sem bírt arra befolyással együletünk viselkedése, működése, avagy valamelyes vélemény nyilvánítása és állás foglalása. Olvasó körünk sajnálattal vette tudomásul az elnök lemondását és október hó 22-iki rendkívüli közgyűlésében ömeltóságának, a kör érdekében 14 hosszú éven át kifejtett odaadó munkásságáért és áldásos működéséért egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott és ezen határozatáról elnök ömeltóságát jegyzőkönyvi kivonatban értesítette. Elnök ömeltósága megköszönte körünk megnyilvánult bizalmát és kijelentette, hogy körünknek a jövőben is odaadó, lelkes tagja leendő. Isten éltesse is szeretett volt elnökönket még sokáig.

E fennebb vázolt lemondás folytán az 1905. évi december hó 15-iki közgyűlés, a kör elnökévé: Fridrik Géza alelnököt, alelnökké: Szentimrei István választmányi tagot, másod titkárrá: Schmiéd Alajos és választmányi tagokká: Albert János és Dr. Kelemen Adolf kör tagokat választotta meg.

A két rendkívüli közgyűlés a tervbe vett alapszabály módosítás céljából hivatott össze, de miután az határozatképes nem volt, az érdemleges tárgyalás nem is tartott meg.

Választmányi ülés a lefolyt évben 10 lett megtartva, amelyeken folyó ügyek, tagfelvételek és a kör gazdasági ügyei tárgyaltak s ezekre vonatkozólag hoztak határozatok.

A választmány két irányban fejtett ki tevékeny működést. Munkálkodása és fáradozása a kör anyagi javának előmozdítására irányult első sorban is. Rideg közönyéből iparkodott felrázni a tagokat, látogatottá, élénkké óhajtott tenni együletünket.

Anyagi viszonyaink előmozdítására mu-

latságot rendezett, a kör élénkítésére, a tagok összesimulására és tömörítésére már az előző évben megkezdett társas vacsorákat gyakrabban megismételte és e téren kedvező eredménnyel járt vállalkozása, mert a megtartott társas vacsorzák látogatottak s igen kedélyesek valának.

Másik irányú működése a választmány-nak arra irányult, hogy egy kaszinó épület építését lehetővé tegye.

Számos ízben tárgyalt ezen ügyben a kiküldött bizottság, alapos körültekintéssel, higgadt és tárgyilagos alapon vitatta meg a módzatokat, de fájdalom, még mindig nem sikerült annyira vinni az ügyet, hogy egy konkrét javaslatot terjeszthessen a tekintetes közgyűlés elébe.

Olvasó körünknek az 1902. év elején volt 61 alapító, 47 résztvevő és 38 katonatiszti tagja, azaz összesen 146 tag. Az év folyamán elhalt 3 alapító és 2 résztvevő tag, eltávozott 2 alapító és 1 résztvevő tag. Az 1905. év folyamán belépett körünkbe 14 alapító tag és 7 résztvevő tag; alapító taggá lett 4 résztvevő tag és így együletünknek az 1905. év végén volt 74 alapító, 51 résztvevő és 36 katonatiszti tagja, összesen 161 tag, melyet az 1904. évi tagok számával egybe vetve, kitűnik, hogy az alapító tagok száma 15-tel, a résztvevőké 3-al szaporodott.

Az olvasó közönség részére rendelkezésre állott 8 fővárosi politikai napilap, 2 vidéki politikai magyar napilap, 3 magyar élclap és 2 magyar szépirodalmi lap; 4 német politikai fővárosi napilap, 1 vidéki politikai német lap, 1 német élclap és 1 német szépirodalmi lap és 1 román politikai napilap, összesen 23 lap és folyóirat.

A kör bevétele az 1905. évben volt 4509 korona 55 fillér, amellyel szemben a kiadás 4343 kor. 54 fillért tett ki és így a lefolyt év mérlege 166 kor. 1 fillér pénztári maradvánnyal zárult, amit viszonyítva az 1904. évi pénztári maradványhoz, 482 kor. 65 fillér volt amannál kedvezőtlenebb, minek magyarázatául szolgál azon körülmény, hogy az 1904. évi számadásban két mulatságnak 302 kor. 44 fillér tiszta jövedelme állítottott be, holott az 1905. év folyamán ily címen körünknek nem volt bevétele.

Ami körünk látogatottságát illeti, örömmel jelenthetem, hogy az némilég élénkült, jóllehet még mindig messze maradt azon látogatottságtól, amelynek az 1890-es évek utolsó éveiben örvendett. Azonban e kis élénkség is örvendetes jelenség a multban észlelt rideg közönyhöz viszonyítva s jóleső érzéssel tölthet el mindnyájunkat az a tudat, hogy naponként 6-7 kártyázó társaságot is láttunk körülvéve a kibicek nem csak számával. Ebből remélhetjük, hogy körünk iránt felébred tagjainak érdeklődése, fokozódik látogatottsága s pezsgő élet vonul ismét be az elhagyott termekbe.

Ezekben volt szerencsém tiszteletteljes jelentésemet megtenni s midőn annak gyarlóságáért a tekintetes közgyűlés szives elnözését kérem, azon forró óhajomás kíséretében fejezem be azt, hogy közös munkálkodással, közös egyetértéssel és hazafias együttérzéssel sikerüljön körünket felvirágoztatni s társadalmi hivatása oly magaslatára emelni, hogy kis városunk társadalmának és nemzeti fejlődésünknek erős, magyar hazafias érzéstől áthatva, irányítója és vezetője legyen.

Fogaras, 1906. évi február hó 11-én.

Zankó Emil,
titkár.

A póttadó-alap.

Ugyan mi a csoda az? Hát még mit ki nem találnak? Kérde a tájékozatlan olvasó, pedig a póttadó-alap egy nagyon üdvös, közhasznú és jótékony intézmény csak hogy persze, mert ilyen közhasznú, tehát nálunk nem akceptálják.

Legutóbbi lapszámunkban egy igen üdvös és színgazságtól tündöklő cikk jelent meg, a pénzintézetek valódi céljáról és ott, többek között a póttadó-alapról is volt szó.

Utána néztünk egy kissé a dolognak és rájöttünk, hogy bizony van ilyen nevű közhasznú intézmény is és más helyeken nagy gondot fordítanak rá!

Mi a célja a póttadó-alapnak? Semmi más, mint a nagy összegű póttadón segíteni és a polgárság terhét megkönnyíteni. Pláne olyan helyen, ahol nincs a községnek vagyona, nagy szolgálatot tesz ez az alap, hűséges segítő társává szegődven a nagy adóterhek alatt nyögő embereknek. És vajjon nem okos gondolat-e ez? Elsősorban következik az embernek a saját haszna és előnye, csak azután, ha a magam ekzisztenciáját biztosítottam, gondolhatok arra, hogy másokon is segítek ugy-e?

Ilyen ember-e Fogaras város mint nagyközség? Bizony sajnós, de nem ilyen. Mindenkiel törődik, mindenfelé segít, de a maga ekzisztenciáját nem biztosítja idejekorán. Annyiféle jótékony célra áldoz, hiszen utóvégre ez szép, nemes és dicsérendő dolog, de nem változik-e könnyelműséggé, ha meggondoljuk, hogy a nyomorult szegénységén nem tud segíteni, adófizető polgárai nyögnek a teher alatt és napról napra jótékonykodik, maga pedig éhen hal. Nem helyes ez így!

Viszont az sem helyes, hogy mi alakítunk egyesületeket legalább 40-féle változatban Fogarason, van tűzoltó, dal, műkedvelő, veterán, temetkezési és jótékony nőegyletünk egy csomó és számtalan egyéb, ki tudná mind elszámolni, vannak gazdag takarékpénztáraink, amelyeknek alapszabályokban kikötött köteleességük: a közjótkonyosság, még sem jut egyetlen egyesületnek, pénzintézetnek sem eszébe, hogyha a községi póttadó-alapot évenként bizonyos összeggel segélyezné, ezzel nem az egész haza, vagy emberiség oltárán áldoznék ugyan, de a saját lakóhelye, a saját embertársa jólétét mozdítaná elő, ekzisztenciáját biztosítaná.

Hány bál volt e télen és hány lesz még? Minden szombaton és vasárnap este mulatság, ahol százával gyűlnek össze a koronák, hogy különböző jótékony célra szolgáljanak. Vajjon nem lenne-e köteleessége minden egye-

sületnek legalább 50 koronát a községi póttadó-alapra adományozni a 4-5 száz koronás tiszta jövedelmekből? Mert hát nem szabad annyira önzőknek lennünk, hogy például a magyar, román, szász, vagy izraelita nőegylet a sok bevételből minnek adjon a póttadó-alapra; nekik elég, ha a maguk nemzetiségi, vagy felekezeti szegényeit táplálják, segítik. Elismerésre méltó, gyönyörű cselekedet ez is, de azt a sok száz koronát nem kizárólagosan az illető vallásu, vagy nemzetiségű emberek adományozták össze ugy-e bár? Van a közt magyar, német, román ember pénze is ugy-e és így csak méltányos dolog lenne, ha nem felekezeteskednénk annyit, hanem felkarolnánk a község jólétét előmozdító alapot is.

Annyival inkább észszerű dolog ez, mert hiszen mindenkinek a saját haszna is egyszersmind. Mert hát ez az átkozottul flegmatikus póttadó nem nézi, hogy az ember milyen vallásu, vagy nemzetiségű! Egyformán mér kinek-kinek, illetve egyformán szedi a sok százalékot minden adófizető polgártól és így magunkon segítenék, ha póttadó-alapunkat növelve végre, évtizedek múlva elérnénk azt az ideális helyzetet, hogy például 70% póttadóból a polgárság 50, a póttadó-alap 20% adót fizetne, ugy-e nem lenne rossz dolog? És ez talán kivihetetlen, elérhetetlen? Óh nem! Csak egy kevés akarat kell hozzá. Még csak nem is kell szaporítanunk a légió jótékony cél számát, amelyek a szegény ember zsebét könnyítik, holott az lenne legnagyobb jótékonyosság, ha a középosztály terhét könnyítené meg valami jótékony áramlat; nem is kell szaporítanunk mondom az adakozások számát, elég csak az az évenként megtartott 12-15 féle bál, amelynek a 2-3 száz korona tiszta jövedelméből 50 korona mehetne bátran és minden megerősítés nélkül a községi póttadó-alapra!

Karolják fel a rendező bizottságok ezt az eszmét, legalább egy kis haszna lesz a községnek, illetve maguknak az adófizetőknek a temérdek bálból.

—ő.

A cseléd tartás.

Oda jutottunk immár, hogy a cseléd tartó gazda irigykedve sóhajtott fel, ha olyan embert lát, aki cseléd nélkül élhet. Hova tűntek a régi jó idők hűséges cselédei, akiknek a szépapja a gazda szépapjánál szolgált és apáról fiúra szállt a cseléd. Pedig akkor jobbágy világ volt, mégis hűségesebb volt a cseléd, mint most, amikor a demokrácia szent törvényeivel visszaélve a hűtelen, hazug, lusta és tolvaj cselédek nagyobb urak, mint a cseléd tartó gazda.

Nemrégiben olvastam egyik fővárosi lapban, hogy egy szobalány megmérgezte a gazdája egyetlen kis fiát boszúból, amiért nem engedték vasárnap délután elmenni hazulról. És ez nem újságírói fantázia, tény,

valóság és az ember megborzad a gondolatától is, hogy cselédet tartson, ilyeneket olvasván. Ahol gyermekek vannak, ott van még a hadd el hadd: Egy percig sem lehet biztos az ember, nem távozhat nyugodtan hazulról és minden szeszélyt türnie kell, mert ha a cseléd szidást kap, megveri, megcsipi, megtaszigálja a gyermekeket és ha panaszkodnak, nyugodt egykedvűséggel feleli, hogy hazudnak a gyermekek.

De minek számlálom én itt el a cseléd tartás keserveit, hiszen jól tudja azt minden háziur és háziasszony. El-el nézem sokszor egy-egy bizalmasabb helyen a két-három éve ott szolgáló, ugynevezett „jó“ cselédet. Milyen lusta, rüpök, konfidens, durcás, goromba. Dehát ő régi, jó cseléd, neki szabad minden. Azonban ez is ritkaság! Nagyon hanyag, gondatlan háziasszony az, ahol azt mondják a cselédek, hogy jó hely van. Mert ott szabadjára van eresztve, tehet amit akar, ő az ur a háznál. Ott meg is marad talán 2 évig, de vége felé már olyan pimaszul viselkedik, hogy még a hanyag, semmivel sem törődő asszony sem türheti. Bezzeg, ahol serény a gazdaasszony, ahol utána néz mindennek, ahol egy zsebkezdőnek sem szabad elveszni, ahol egy fillérrel sem szabad kevesebbet visszahozni a piacról, ott hamar megvan mondva az ítélet: veszekedő, fősvény, rossz asszony az ilyen a cselédek szemébe és örülhet, ha cselédet kap, úgy elmegy a hire a barátnők között, pedig szegény asszony csak egy kis tisztaságot, rendet akart.

Ki tudná mind elmondani a kellemetlenségeket, amik a cseléd tartással járnak? És még az is hozzájárul ezekhez, hogy a rossz cseléd helyett, a gazdának adót kell fizetnie. Jól irtam, hogy a rossz cseléd helyett, szándékosan nem úgy mondom, hogy: cseléd után. Mert utána nézve a törvénynek, világosan kitűnik, hogy a cseléd adót bizony magának az illető cselédnek a kötelessége fizetni, de hát a hatóságnak kényelmesebb azt a gazdákra hajtani be.

A minap, épen íróasztalom előtt ülök és gondolkozom. Bizony nem a cseléd tartásról. A nap aranyos sugarai körülöleltek, a nyitott ablakon betűzve és én édes ábrándokba merülve az idealizmus illatos felhőjén pihentem, amidőn gyöngédtelen kopogtatás riaszt föl álmodozásaimból.

— Szabad — kiálték boszusan, de arcom egyszerre nyájassá változott, midőn egy igen jóképű és tekintélyes alak, vadászruhás urat látok betoppanni. Vidéki földbirtokos, nemes urnak látszott, nem a fogarasmegyei falusi földbirtokosokhoz hasonló, hanem igazi alföldi, legalább ezer holdas uri embernek látszott. Udvariasan leakarom ültetni, de ő flegmatikusan egy irást huz elő a zsebéből bemutatva magát, hogy ő: községi végrehajtó, rámolvas mult évi adóhátralékot 2 korona 64 fillért községi és 20 fillért megyei adó címen. Bámulva védekezem, hogy: — Kérem, én állami hivatalnok vagyok, minden hó elején az adóhivatalnál levonják a fizetésemből az adót, négy városban laktam 15 évi önállóságom óta, de soha, sehol én semmiféle adót nem fizettem azonkívül, amit az adóhivatal levon s nekem tavaly senki sem mondta, hogy adóval tartozom, soha értesítést nem kaptam, hogy fizessek tehát hátralékot? Ő nem tud egyebet, mint hogy kivagyok írva, mint adóhátralékos és ezzel nyájassan ajánlta magát.

Eddigi fogalmam a végrehajtókról

romba dőlt. A sovány, sárga, köhögős végrehajtói típusnak vége, e gömbölyű bácsi rációfolt az általános véleményre; de vajjon nem jellemző-e, hogy manapság az adózók soványak, a végrehajtók hiznak?

Rátérve a kis kitérés után megkezdett témámra, utána jártam az adóhátralóknak és ime „kitünt a tett, amit titok takar.“ — cselédem helyett rótták ki rám az adót. A törvény ugyan a cselédekre rója ezt, de hát, mint fentebb említettem, a hárságnak kényelmesebb a gazdán behajtani. Ha bár van nagyon sok gazda, akinek 16 éven felüli cselédje van, de ilyesmiféle „trinkgeldeket“ nem igen fizet, csak a „kiváltságosak!“

Már most jámbor halandó, nem elég, ha a cseléded rossz, ha egészség helyett mérget és bosszúságot eszel miatta a tából, ha meglop, ha rossz híreket kelti, ha családi dolgaidat a piacra hurcolja, még ráadásul adót is fizess helyette! De hát ez csak cím! Talál a hatóság mindig utat, módot a különböző című adók fizetésére. Ez afajta: „modus est bibendi?“

Aztán legyen valakinek kedve cselédet tartani! Nem csoda, ha a jövő században kíván élni az ember, amikor mosó, főző, dagasztó, seprő és törölgető gépek mellett automata pontossággal végezheti a háziasszony a dolgát, cseléd nélkül. Automata korszak, jöjjön el a te országod!

Arkturusz.

H I R E K.

— Családi öröm. Főispánunkat nagy öröm érte: unokáinak száma egy szép, kis fiúcskával szaporodott. Fia, Bauszner János örvendeztette meg a kedves hírrel és elképzelhetjük, milyen örömmel fogadta a jó nagyapa az erős, kis legényt. Kívánjuk, hogy öröme az évekkel és az unokával együtt növekedjék, ad multos annos.

— Vöröskereszt egyetemi gyűlés. Folyó hó 10-én a vöröskereszt egyetemi nagyainki fiókja Gidófalvy Kázménné elnöknő elnöklése alatt ülést tartott, melyen az 1905. évi számadás lett felülvizsgálva és a volt pénztárnok lemondása folytán megürült állás töltetett be.

— Multság. Az idei farsangot záró multságok egyike lesz az önkéntes tüzoltóegylet. A meghívó szerint, melyet tegnap bocsátottak ki, a tüzoltóegylet álarcos bálját folyó hó 25-én, vasárnap, a Lauritsch-szállóban rendezik. Belépti díjak: személyjegy 1 kor. 20 fill., családjegy 3 kor. és karzatjegy 2 korona. Lapunkkal a közügyet szolgálván számtalan más dolog mellett, az eddig rendezett multságokról nemcsak az eredményben számoltunk be olvasóinknak, hanem véleményünket nyilvánítottuk sőt a legutóbbi előre tájékoztattuk azokról és közönségünket a nemes célok szolgálatában állott multságok támogatására buzdítani is törekedtünk. Tehát ebbeli eljárásunkoz képest következetesen cselekszünk, midőn az önkéntes tüzoltóegylet bálját is mindenkinek nemcsak az ives pártfogásába ajánljuk, hanem a n. é. közönséget egy kis áldozat meghozatalára kérjük azzal az egyetlemmel szemben, a melynek tagjai azt az emberbaráti kötelességet vállalták önként magukra, hogy a váratlan tűzvész által fenyegetett vagyongukat és talán éppen életüket mentse meg. A tüzoltóegylet megérdemli, hogy azt a csekély áldozatot, a mi a belépőjegy meg-

váltásával járul reánk, mindnyájan meg-hozzuk.

— Pályázatok. Fogarasmegye törsvári járásában, Zernest székhellyel lemondás folytán üresedésbe jött, a X. fiz. oszt. 3. fok. évi 2000 kor. fizetés, 350 kor. lakbérrel és 600 kor. utazási átalánnyal javadalmazott járási orvosi állásra új pályázat van kitűzve, mivel az előbbi nem vezetett eredményre. Pályázati határidő folyó évi március hó 16. Továbbá, Fogarason a vágóhídi és fogyasztási adóellenőri állás is üresedésbe jött. Pályázati határidő február hó 20. Javadalmazás évi 720 kor., havi utólagos részletekben. Az állás csak 1907. év végéig tart és 500 koronányi óvadékot kell letenni.

— A megyei kórház januári betegforgalma, a főorvos jelentése szerint a következő volt: december hóról maradt 44 beteg. Januárban felvétellett 53 beteg. Gyógyulva elbocsátott 47, az ápoltak 48,4%-a. Javulva 7, meghalt 1, ápolásban maradt 42.

— Emlékeztető. Az iparos egyesület táncmultságát, Balla Károly elnöklése alatt ma este tartja a Lauritsch szállóban, melyre előre is felhívjuk közönségünk b. figyelmét.

— A román fiatalok estélye ma este fog lezajlani a Páris szállóban. A figyelmes és buzgó rendezőség mindent elkövet, hogy a sikert biztosítsa, amely előreláthatólag meg is lesz. Felhívjuk a kitünőknek ígérkező multságára újra az érdeklődők figyelmét.

— Menyecske bál. Szép menyecskeink vig estét akarnak szerezni ismerőseiknek és f. hó 22-én, szombaton este a Páris szállóban: menyecske bált rendeznek, amelyen harminc menyecske lesz jelen és a fiatal, nőtelen urakat vendégekkül látják. Mivel így, bizalmasabb körben marad a bál, előre is kedélyesnek ígérkezik. Meghívó nincs, az erre felkért fiatal urak személyesen hívják össze a menyecskeket. A farsangok vig multságára lesz ez a menyecske bál, amelyből nem baj az, hogy a lányok ki vannak zárva, legalább annál jobban sietnek férjhez menni, hogy ők is menyecske bált rendezhessenek.

— Eljegyzés. Schwarz Ignác, a gyalui Resenberger Bernát cég hivatalnokja eljegyezte Gyaluba Rosenteld Albert kedves leányát: Bertát, Bethlenből (Fogarasmegye.)

— Fogaras város. Hiába kapálóznak a maradiak, mégis csak város már Fogaras, hiszen: szöktetés is történik benne. Mint a fáma, e megbízhatatlan és szeszélyes hölgy regéli, a világhírű terjesztőinek egy tagja vasútra ültette a szép Sz. leányt és hip, hop, kőd előttem, kőd utánam, eltűntek Fogarásról. Haladunk, haladunk, mégis csak város már Fogaras.

— Adós fizess. Hát fizetünk is, csak hogy ki-ké a maga módja szerint. Az egyik eladja a tehenét, hogy fizessen, a másik napzámba jár. Az egyik pénzt, a másik posztót ad. De akinek se pénze, se posztója nincs, azonban van olyan leleményes, mint Ardelean József ohábai lakos, az nem jut zavarba, hanem más módhoz folyamodik, hogy fizethessen. Ardelean úgy „rendezte“ az adósságát, hogy egyszerűen irt magának egy nyugtát s aztán akként gondolkodott, hogy most már más kötelessége nincs. De a büntetőtörvénykönyv nem ismeri az adósságrendezésnek ezt a módját, az „önnyugtátásnak“ ezt a fajtáját pedig büntetendő cselekménynek tartja. S ezért bizony Ardelean is kivette a maga részét.

— A szerencsétlen medve. Ugy látszik még sem igaz a régi közmondás, hogy a medve visszamegy barlangjába, ha gyertyaszentelőkor napfényes idő van, azt mondván, hogy még ezután lesz az igazi tél. A dezsáni havas egyik rejtett odvában is felébredt egy könnyelmű mackó és a napfényes idő ellenére sem fordult vissza, hanem megindult bódult fejjel lefelé egy csapáson. Alig haladt egy keveset, két embert lát maga előtt, Nemes Theodor dezsáni lakos és fia személyében. Hű de jó pecsenye, — gondolta a mackó — úgy is éhes vagyok, mult ős óta nem ettem. Ezzel két lábára áll és neki a fiatal Nemesnek. A fiu atyjánál azonban golyós puska volt szerencsére, és három lépésről, — mikor a mackó már kitért a lélek karmait a halálos ölelésre — nagy lélekjelennel hasba lőtte a medvét. Képzhetni a szerencsés megszabadulás és jó zsákmány felett érzett örömet! Enkelhardt Henrik kereskedő vette meg 120 koronáért a boldog vadászoktól a hatalmas mackót. És a diadalittas emberek itt most már csakugyan a „medve bőrön“ a „magnum áldomást“ itták s haza menve újra fölmentek a havasokba s megtalálták az anyamedve barlangját, ahonnan három medvebocsot elhoztak Fogarasra, amelyek életben vannak s azokat is eladták.

— A legszebb asszony vagy leány is szükségét érzi néha, szeplők és más arctisztítóanyagok eltávolítására. Ily esetben a legjobban ajánlható szerek a székellyhavas bivalytejből készült „Alba“ szappan (ára 1 kor.), „Alba“ arckrém (ára 1 kor. 50 fill.) és „Alba“ hölgypor (ára 1 kor. 50 fillér), melyek semminemű ártalmas vegyi terméket nem tartalmaznak. Kaphatók mindenütt. Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész, Sepsiszentgyörgy, 119. szám.

— Betörés. Az elmúlt héten ismeretlen tettesek: Macaveciu Jakab görög kath. érseki helynök (vikárius) lakásán betörték és onnan élelmi szereket loptak el. Ugy látszik, hogy ma már az elvetemedett gazemberek még a papokat sem respektálják. A nyomozás folyamatban van.

— Huszár és marólug. Szinte szégyenkezve írjuk le ezt a oimet, mert hiszen alig tudjuk elképzelni, hogy a daliás magyar huszár, kinek szerelmi kalandjairól, hőstetteiről legendákat tud a népköltészet, aki viharzó attaknak képzele az életet, hirtelen, mint valami savószínű szakácsné, a gyujtó bor helyett rá fanyalódják a — marólugra. És még is így történt. Régente, ha a huszár szerelmes volt, kipödrötte a bajuszát, fényesre subickolta a csizmáját és meghódította a szive választottját. Olyan huszár pedig, aki reménytelenül lett volna szerelmes, nem látott még a világ. Különben hogy tudta volna a lánglelkű, szabadköltő: Sárosy Gyula olyan szépen megírni „A huszár“ című remek költeményét? . . . Most akadt egy Kis József nevű közhuszár, akivel megese a rendkívüli dolog, hogy reménytelenül szerelt, megjegyzendő Kiss koberi illetőségű s látogatóban volt otthon a kedvesénél. Elég az hozzá, a vitézlő hadfi nagyon el „kánficsorodott“ — hogy a szavaival éljünk, mert: marólugot ivott. Ugy érezzük magunkat a pillanatban, mintha azt kellene le írunk, hogy egy szerelmes szobacicus lóra ült s vadászaloppban körülnyargalta a fél vármegyét! . . . A marólugos huszárnak, szerencsére — nem történt semmi komolyabb baja mert a lug meglehetősen bigitva volt.

— **Halifaksz halála.** A várarkában, hol pár héttel még ezelőtt a télapó torzonborz szakála alatt kar a karban, kéz a kézben vigan korcsolyáztak a szép menyecskék, fiatalemberek, leányok, a mult héten a napsugár pajzánkodott s diadalmasan gyilkolta agyon a jégspört királyát: Halifakszot. A kedves napsugár mely egy darab tavaszról mosolyogva kacérokodott a zord télapóval eltüntette a jégpályát s a hó alól most már zöldfü kandikál kifelé, mely az arra bandukoló bivalyokat csalogatja oda le. Közeledik lassan a tavasz, mely ujéltre kelti a bilincsekbe vert természetet.

— **Nyilvános nyugtázás és köszönet.** Az oláhujfalusi ref. egyház, mely tagjainak csekély száma és szegénysége okán, a nagyközönség jótékonyágából építette fel templomát, hogy százados, rozoga papi lakását felépíthesse ismét a könyörületes és a nemes célra mindig áldozni kész jószívű emberekhez fordult segítségért. A fogarasi ref. egyház keblé tanácsához négy gyűjtő iv érkezett, melyből egy nekem adatott át, adományok gyűjtése végett. Én a reám rótt feladatnak örömmel tettem eleget, s kéréssem folytán a következők voltak szívesek adakozni: Hersényi Imréné 4 kor., Fridrik Géza 3 kor., Urdea György, Belle Sándor, Boér László, Dr. Benedek Arthur, Dr. Neamt János, Schul Henrik és József, ifj. Novák János, Thierfeld Dávid, Steinburg P. Frigyes, Neuman Lipót, Thierfeld Lipót 2—2 kor., Dr. Lessman Henrik, Bisztray József, Jankovics Béla, Borsai Rezső, Vogel Vilmos, Bucsi István, Bocskor Ádám, Török Zoltán, Gremperger Alajos, Faizányi Ármán, Héjas Pál, Czillinger Kálmán, Botta Emil, Gergely János, János Ignác, Hirschorn Lipman, Dr. Bauszner Guidó, Hermann János, Dr. Zankó Géza, Rauch István, Zakariás Márton, Szócs István, Dr. Fejérvári Adolf, Dr. Hochman Nándor, Varga Elek, Kaufman Bernát, Dr. Hámoszky Oszkár, Balla Károly, Schell Péterné, En. En., Balla Károlyné 1—1 kor., Árbutina Sándor, Papp Rezső, Magyarai Kálmán, Széll József, Poporád Áron, Váró Indár, Nádudvari György, Váró Vidor, Váró Farkas, Zöldi József, N. N. 50—50 fill., N. N., Molnár István 40—40 fill., Elekes Judith, Marosi Mihály Kerekes Gyula, Tóth Bálint 30—30 fill., Kovács Géza, Molnár Rezső, Sebestyén Károly Papp János, Boros Gyula, Nagy János, Torzsa Antalné, Szepesi János, Elekes Zsigmond, Boros Ádám, Strombergerné, Nagy István 20—20 fill., Várady Aladár, Fazakas Gyula, Vén Mihály, Szécsi Dénes, Bonyhai Lajos 10—10 fillér, Összesen 85 kor. Midőn a jótékony célra tett adományokat ezennel nyilvánosan nyugtázom, ugyanakkor minden egyes adományozónak hálás köszönetemet fejezem ki azon szíves jóságukért, melylyel az oláhujfalusi kicsiny és szegény ref. egyház fennállásának biztosítása végett a mai szűk s nehéz viszonyok között anyagi segítséggel hozzájárultak. Áldja meg az Isten a jószívű adakozókat, sokasítsa meg rajtuk a maga gazdag áldását, hogy ezután is, hogy még sokszor gyakorolhassák a jótételt, mely önmagában hordozza a boldogságot. Fogaras, 1906. február 12. Balla Károly ref. lelk.

— **Nagysinki mulatság.** A nagysinki járás tisztviselői és jegyzői kara f. hó 10-én Nagysinken a Concordia szálló nagytermében közszeretben álló főszolgabírójának imecsfalvi Imecs Jenőnek tiszteletére és a mult évben a szegényebb sorsu jegyzők gyermekei felségélyezésére alapított „Imecs alap“

javára jótékony célú műsoros táncestélyt rendezett. A műsor első pontja a „Rendelő óra“ című vigjáték volt, melyben az összes szereplők oly megfelelő ügyességgel játszottak, hogy bármelyik hivatott színész is megirigyelhette volna. Második pont Tóth Kálmán „Losonczy özvegye“ című költemény volt, előadva Böhm Henrik nagysinki főjegyző által oly remek alakítással, hogy a hallgatókat könnyekre fakasztotta. Harmadik pont Dr. Bocskor Gyuláné ének szólója volt, s hogy minő sikert ért el kellemesen csengő fülbemászó hangjával, elég ha azt jegyezzük meg, hogy a közönség percekig tartó tapsviharral honorálta és háromszor hívta ki a deszkákra újjólag meg újjólag meg újrázva, hogy tovább gyönyörködhessen ezüstcsengésű hangjában. Az estély legszébb pontja Gyöngyössy István polgári isk. igazgató felolvasása volt. A szép nyelvezettel és rokonszónves hangon előadott beszédet a közönség lelkesülten megélejezte és megtapsolta, s lelkes óvációkkal honorálta, hogy megjelenésével az estély sikerét biztosította és annak fényét emelte. Hogy mennyire befészkelte magát kellemes megjelenése és előadásával a jelen voltak szívébe, bizonyosságul szolgál az hogy a másnap délelőtt 10 óráig tartott mulatságból csak azon határozott ígéretére engedték távozni, hogy a legközelebb rendezendő ünnepélyen újjólag gyönyörködtetni fogja felolvasásával a közönséget. Műsor után tánc következett, mely tartott másnap 10 óráig. Az estély tiszta jövedelme körülbelül 100 kor. volt. A köszönettel vett felülfizetések a következők: Fridrik Géza 5 kor., Imecs Jenő 18 kor., dr. Maurer Mihály 3 kor., Matzenauer Richard 1 kor., Maurer Albert 3 kor., Kovács István, Mihaiu Miklós, Wolff János, Gassner Mihály, Binder Frigyes, Keresztosy Lajos, özv. Apáthy Vincéné, Komlossy András, Boér László, Weidner József 1—1 kor., Dr. Serbán Miklós 10 kor., dr. Balás Dezső, Titieni János, Ozetea Zozsim 2—2 kor. és Craus Géza 3 korona.

— **A vartér taváról.** Tavaly, ilyen tájban, — egyszóval hóolvadáskor — sokat foglalkoztunk a Neumann Izsák előtti térrel, amely vízzel telve egészen csónakázható helyre változott át. Azóta — különösen a nyáron — foglalkozott a hatóság azzal a hellyel, még pedig olyan formán, hogy feltöltette s közbül csináltak ott egy kanális rácsot, mely a víz levezetésére szolgál. Még akkor föltűnt nekünk annak a csatorna csőnek a lerakása s talán emlékezhettek is t. olvasóink, hogy meg is jegyeztük annak helytelenségét. S az idő, a víz nekünk adott igazat, mert nem igen látjuk az onnan levezetett vizet a vartérarkába lefolyni, úgy, hogy a cső most is tisztán, szárazon áll s a rengeteg víztócsa kissé lejjebb rukkolvá, de mégis csak ott diszeleg a vartéren, és most csináltatniuk kell újra ha teljesen elakarják tüntetni azt a famózus helyet onnan. Ebből csak az a tanulság, ha csináltatunk valamit, csináltassuk meg azt egyszerre jól, hogy ne kelljen arra ismét költenünk.

— **Nyilvános számadas.** Rövid három esztendeje, hogy megalakult e végvidéken a „Zernesti Férfi Dalkör“, mely bölcös éveiben sok nehézséggel küzdött, ma azonban szép sikert tanusit. A dalkör évente 2 hangversenyt rendez, melynek szép sikeréről a t. közönség annak idején értesült. Anyagilag is igen szép eredményt ért el, noha minden évben tetemes összeget áldozott jótékony célra. A jótékony célok így többek között

1904. évben a zernesti ifjúsági körnek 25 koronát, a zernesti áll. iskola szegény gyermekeinek felruházására 20 kor., zernesti róm. kath. templom felépítésére 5 kor., az ág. ev. templom építésére 5 kor., nem különben f. hó 11-én megtartott évi közgyűlés megszavazott: Eötvös-alapnak 50 kor.-t, a zernesti ev. ref. egyháznak 20 kor.-t, az áll. iskolának tanszerek beszerzésére 20 kor.-t, a róm. kath. és ág. ev. templom felépítésére 10—10 kor.-t, nemkülömben az 50 kor. értékű a zernesti áll. népiskola udvarának diszfákkal való befásítását, összesen 215 kor. 41 fillér. E siker elérésében oroszán rész jut Recker János áll. el. igazgató-tanító urnak, ki szakavatott képzettséggel végzi karmesteri teendőit. Az Eötvös-alapnak megszavazott 50 kor. is Recker ig. tanító erkölcsi érdeme, amennyiben sok fáradozását némileg jutalmazandó a neki felajánlott 100 koronát visszautasítva, kívánva, hogy fenti alapnak juttattassék. Dalkörünk nagyobb mértékben is gyakorolhatná jótékonyágát, de az érdeklődés, a dalkörnek hazafias szellemben való pártolása nem talál elég számú lelkes pártolóra, amennyiben éppen a hivatottak közül sokan nemcsak, hogy nem pártolják, hanem távol tartják magukat. Hazafias üdvözlettel Szőke Gábor, titkár. Huszár Vilmos, al-elnök. Kosztur Károly, pénztárnok.

— **A kaszinó működik.** Ez az egyesület, amely most csinálja újra „alapszabályait“, szervezkedik, egyszóval minden tekintetben restaurálni akarja magát — mint halljuk — március hóban ismét műkedvelői előadást óhajt reprodukálni, mégpedig nem úgy mint a multkor, hogy két 1 felvonásos, hanem: márciusban egy három felvonásos darabot, (hir szerint a Mozgó fényképeket akarja előadni) Mi a mult év, október havi számainak egyikében alaposan kifejtettük már a kaszinó célját, s többek között — akkor — azt irtuk, hogy a kaszinó hallgassa meg a kor hiro szövegét s emelkedjék arra a magaslatra, amely őt megilleti t. i. hogy minden tére akció fejtsen ki s legyen a szótéljes értelmében: közművelődési egyesület, amely progmmos estélyek által (természetesen variálva a programot) irányítsa ennek a kis fészkeknek a széthúzó társadalmát s arra törekedjék ez által, hogy a nemzetiségeket lehetőleg koncentrálja s egységes, békés (nem széthúzó) társadalmi életet teremtsen! Mi helyeseljük ezeket az estélyeket, esetleg: matinékat, amelyek más, nagyobb, intelligens városokban is divnak, amelyekben a cél ideálisan, művésziiesen variálódik s nem vacsorákban dominál. Üdvözljük a kaszinót e nemes mozgolódása alkalmából s kérjük, hogy haladjon így tovább a megkezdett ideális uton, amely nyújtson igazi műélvezetet az érdeklődő publikumnak!

— **Vicinális utbizottsági gyűlés.** A nagysinki járás vicinális utbizottsága febr. hó 10-én d. e. 10 órakor Imecs Jenő főszolgabíró elnöklete alatt ülést tartott, melynek tárgya az 1905. évi vicinális utalap számadas megvizsgálása volt. Délután 2 órakor szintén Imecs Jenő főszolgabíró elnöklete alatt a mezőgazdasági bizottság ülésezett.

— **A Nagysinken székelő „Erdélyrészi nemzeti vadászársulat“** folyó hó 10-én tartotta évi rendes közgyűlését Budapesten.

— **Közegészségügy.** Megyénkben az elmúlt héten a következő járványos betegségek fordultak elő. Roncsoló toroklob: Alsóvisten 2, Fogarason 1, Ucsán 1, Földváron 1. Kanyaró: Alsóárpáson 2, Oláhujfaluban

15. Breázán 12, Dezsánban 3, Fogarason 1. Hökhurut: Zernesten 9, Predeálon 2, Ótónban fültömírigylob 6.

△ **Köhögés, reketség és meghülés** ellen a legjobb házi szernek bizonyult a Halápi' féle vas méz-szörp mely kiváló gyógyhatásának elismerésül a londoni kiállításon arany éremmel lett kitüntetve.

△ **Helybeli és vidéki menyasszonyok** részére és a ház körül szükséges bármily csekély mennyiségű vászon-áru, asztalnemű, törülköző, zsebkendő, fehérnemű, úgyhuzat, paplan, matrac stb kizárólag jó minőségű cikkeket magánfeleknek is a legolcsóbb árban szállítja a hirneves, aranyéremmel kitüntetett Veisz és Heimler-féle ipartelep, Pozsonyban. Árjegyzékek és minták bérmentve.

△ **A nagyérdemű közönség** b. tudomására hozom, hogy 14 éven át, igen előkelő fogorvosi műteremben szerzett gazdag tapasztalataim után, szülővárosomba visszatérve, a Sterzing-utca 6. sz. a. Román-féle házban egy állandó fogtechnikai műtermet nyitottam. Készíteni fogok úgy egyes fogakat, mint egész fogsorokat, arany, vulkanit és kaucsukban; javítok roncsolt szájpadlásokat stb. stb., mindent a legújabb módszerek szerint és legjobb kivitelben. Műtermem nyitva van d. e. 8—1-ig és d. u. 2—7-ig. Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel Fleischmann Hermann, fogtechnikus.

△ **Bármilyen különbözők is a szenvedések,** kevés megbetegedésre alkotott a természet olyan tökéletes gyógyszerközt, mint amelyet a Ferenc József keserűvíz képez. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet és ne fogadjon el semilyen más csekélyértékű terméket.

△ **Új sorsjegyek.** A Pesti Hazai Első Takarékpénztárnak még e hónapban kibocsátás alá kerülő új sorsjegyei tudvalevőleg többszörösen tul vannak jegyezve, minélfogva ma már csak készpénzért a napi árfolyamon — vagy letétre és részletfizetésre, — az 1883. évi XXXI. t.-c. értelmében megvásárolható árban kaphatók. Bővebb felvilágosítással ingyen és legkimerítőbben szolgál Beifeld József Bankháza Budapest, Károly-körut 1. Alapított 1874.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THIERFELD DÁVID

Szám 9399—905. tjkvi.

ÁRVERESI HIRDETM. KIVONAT.

A fogarasi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Thierfeld Lipót közhalmi bejegyzett cég végrehajtatónak Lorencz Amália férj Fark J. Antalné végrehajtást szenvedő elleni 348 kor. 8 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíróság) területén a fogarasi 737. sz. tjkvben Lorencz Amália végrehajtást szenvedett nevén áll A + 575., 576., 577. hrsz. 1/3-ad ingatlan jutalékra 2399 kor. 66 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és pedig a C. 6. sorszám alatt Lorencz Vencelné szül. Herbst Amália javára bekebelezett 1/3-ed részbeni élethossziglani haszonélvezeti jog fenntartásával: a mennyiben ezen ingatlan jutalék az azt megelőző jelzálogos követelés fedezésére szükséges és ezennel 1800 koronában megállapított össze-

gért adatik el, — ellenesetben az árverés hatálytalanná válik és a nyomban megtartandó újabb árverésen ezen ingatlan jutalék, — a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül fog eladatni és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1906. évi mácius hó 12. napján d. e. 9 órakor alulírott tjkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1905. évi december hó 31-én.
A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Bedő,
kir. albiró.

Világszerte híres a Borszéki gyógy-borviz.

A „Fökut“ vize a legkellemesebb italu, legszénsavdusabb üdítő ásványviz, ugy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth-kut“ vize kitünő összetételű alkalikus vasas savanyúviz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a **vérszegénység** minden neménél, továbbá az angolkór és görvélykornál.

A „Boldizsár-kuti“ gyógyborviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz, de kitünő sikerrel használatik a vese-, húgyhólyag-, köszvénybántalmak ellen, a légző- és emésztőszervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél megakadályozza a húgyhoklerakodást.

➔ Nagy lithium tartalmu.
Húgyhajtó hatásu. Vasmentes.
Szénsavdus. Csiramentes.

A Borszéki gyógy-borvizek főraktára:
Thierfeld Lipót urnál
Fogarason.

➔ Kapható: mindenütt. ➔

6-12

„Drei Eichenbräu.“

Nevezett sörnek fogarasi

főraktára: ———

WOLFF M. örökösseinél (Mexikó.)

10 üveg vételnél 1 üveg 28 fillér.

A műveltség könyvtárának 2-ik kötete

„Az ember“

gyönyörű kivitelben megjelent.

➔ Bolti ára kor. 24.— ➔

Kapható és megrendelhető

THIERFELD DÁVID könyvkereskedésében, Fogarason.

A piacon, vagy ahhoz közel 2 szobából álló udvari helyiséget

K E R E S

ápr. 24-re a fogarasi ipari hitelszövetkezet.

Értekezketni: Mazura Mihály elnöknel.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz

e lap kiadóhivatala.

THIERFELD DÁVID

könyv-, papir- és írószer-kereskedése
FOGARAS.

Ajánlja — iskolai könyvekkel, papir-, író-, rajz- és festőszerekkel — ujonnan berendezett

nagy raktárát.

Iskolai táskák és könyvszíjak nagy választékban.

Jutányos árak Szolid kiszolgálás!

Naptárak 1906. évre.

	K all.		K all.		K all.
Képes családi naptár . . .	1 20	A magyar ember képes naptára	— 60	A népszabadság képes n.	— 40
Falusi gazda naptár . . .	1 20	A szent család képes napt.	— 60	Képes függetlenségi napt.	— 40
Borászati naptár	1 20	Vig cimborá	— 60	Igazságos Mátyás király képes naptára	— 40
Regélő bácsi	— 80	Székely egyleti képes napt.	— 60	Képes földmivelési naptár	— 40
Magyar hősök naptára . . .	— 80	Nagy Petőfi naptár	— 60	Kis képes mesélő naptár	— 40
A magyar család naptára . . .	— 80	Nagy képes kereszt. napt.	— 60	Tündérek naptára	— 40
A magyar nemzet nagy képes naptára	— 80	Szántóvetők naptára	— 60	Ős magyarok képes napt.	— 40
Hit, remény, szeretet és a szent család nagy k. napt.	— 80	Bátyám uram nevéssünk n.	— 60	Kis képes házi naptár	— 40
A mesélő bácsi nagy képes naptára	— 80	Ezernyolczszáznegyvennyolc	— 60	Képes szentháromság napt.	— 40
István bácsi naptára	— 80	Nagy Kossuth naptár	— 60	Irodai fali naptár	— 40
Magyar nők házi naptára . . .	— 80	Nagy képes mese-naptár	— 60	Nagy regélő naptár	— 80
Protestans új képes naptár . . .	— 80	Ezer esztendő magyarországi képes naptára	— 60	Földmivelők naptára	— 60
Lidérc naptár	— 80	Igazmondó népnaptár	— 60	Magyar vitéz naptár	— 60
Közhasznú nagy képes napt.	— 80	Kis képes népnaptár	— 40	Erdélyi képes naptár	— 60
Honvéd naptár	— 60	Keresztény képes naptár	— 40	Alföldi dalos naptár	— 60
Magyar népnaptár	— 60	Kis Kossuth-naptár	— 40	Kalandos mese naptár	— 40
Képes Kossuth-naptár	— 60	Budapesti kis képes naptár	— 40	Kis regélő naptár	— 40
Magyar képes népnaptár	— 60	Magyar mesemondó naptár	— 40	Nagy képes naptár	2 —
Petőfi naptár	— 60	Kis képes szűz Mária-napt.	— 40	Borszem Jankó naptár	2 —
		Magyar gazda naptár	— 40	Közigazgatási kalendárium	1 40
				Magyar tanítók naptára	— 80

Thierfeld. Dávid KÖNYVKERESKEDÉSE
FOGARASON.